

KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën
HERTOGSSTRAAT 1 – 1000 BRUSSEL
Tel. 02/550 23 00 Fax 02/550 23 13
E-mail: academiegeneeskunde@vlaanderen.be
Website: www.academiegeneeskunde.be

ADVIES

betreffende de lijst van geneesmiddelen die de vroedvrouwen mogen voorschrijven in het kader van hun activiteiten, het toezicht op de normale zwangerschap, de normale bevalling en de eerste drie maanden van het post-partum*

1. Inhoud

Op 18 september 2007 heeft de Federale Raad voor de Vroedvrouwen een advies uitgebracht omtrent de lijst van geneesmiddelen die vroedvrouwen zouden mogen voorschrijven in het licht van de verruiming van de bevoegdheden sinds de publicatie van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

2. Wettelijke basis

Artikel 21octiesdecies, § 3, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, bepaalt dat de Koning, na advies van de Federale Raad voor de Vroedvrouwen, de nadere regels en de bijzondere kwalificatiecriteria die de houder van de beroepstitel van vroedvrouw de mogelijkheid geven geneesmiddelen voor te schrijven.

De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de Vroedvrouwen en de Koninklijke Academie voor Geneeskunde, welke geneesmiddelen autonoom mogen worden voorgeschreven in het kader van de opvolging van normale zwangerschappen, de praktijk van normale bevallingen en de zorg aan gezonde pasgeborenen in en buiten het ziekenhuis. Het voorschrijven van contraceptiva is beperkt tot de drie maanden volgend op de bevalling.

3. Aanbevelingen

De titularissen van de beroepstitel van vroedvrouw zijn gemachtigd medicatie voor te schrijven in het kader van hun beroep en enkel voor die patiënten die ze persoonlijk zorg toedienen. Zij moeten de medicatie die ze voorschrijven kennen en rekening houden met hun indicaties, contra-indicaties en eventuele nevenwerkingen. Gedurende de basisopleiding moeten de lessen farmacotherapie en farmacologie (met inbegrip van de teratogene effecten) van de medicatie bevatten.

Deze lijst bevat enkel medicatie waarvoor een voorschrift vereist is, ofwel omwille van de aard van het geneesmiddel, ofwel omdat het geneesmiddel wordt terugbetaald door het RIZIV. Bijzondere aanbevelingen inzake zwangerschap en borstvoeding die betrekking hebben op deze geneesmiddelen, alsook vrij te verkrijgen geneesmiddelen zullen worden opgenomen in een handleiding met aanbevelingen.

---

* Het advies werd voorbereid door een bijzondere commissie samengesteld uit de academieleden M. Temmerman, M. Bogaert, M. Thiery, F.A. Van Assche, B. Himpens, W. Stevens, A. Van Steirteghem, I. Vergote en J. Denekens.

De vaste commissie voor de uitoefening van de adviesbevoegdheid van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, samengesteld uit de academieleden G. De Backer (voorzitter), B. Himpens (algemeen secretaris), M. Ieven, W. Stevens, A. Van Steirteghem, S. Scharpé, M. Temmerman, G. Laureys, J. Denekens, A. de Kruijff, L. Maes en D. Declerck, keurde het advies goed ter vergadering van 27 juni 2009.

Publicatie: Jaarboek en Verslagen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, 71 (2009), pp. 202-205.

Deze lijst zal voor advies worden voorgelegd aan de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde. Ze zal op regelmatige basis geactualiseerd worden door de Federale Raad voor de Vroedvrouwen en met het akkoord van de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde.

Medicatielijst

1 - Medicatie in het kader van de normale zwangerschap

- Foliumzuur 0,4 mg of 4 mg (specialiteit of magistrale bereiding): primaire of secundaire preventie van neurale buisdefecten
- Metoclopramidecomprimés van 10 of 20 mg (retard), siroop van 5mg/ml: anti-emeticum.
- Paracetamol, tabletten van 500 mg: pijnstillend, koortswerend.
- Schimmelwerende vaginale crèmes en zetpillen: lokale behandeling van symptomatische genitale schimmelinfecties.
- Nitrofurantoïne tabletten van 50 mg: eerste keuze desinfectant bij asymptomatische urinaire infectie, gedetecteerd tijdens de zwangerschap en onder voorbehoud van een medisch advies in tweede instantie na urinecultuur en antibiogram.

2 – Geneesmiddelen tijdens de arbeid en de verlossing

- Lidocaïnehydrochloride (1 of 2%).
- Mepivacaïne chloorhydraat van 1%: plaatselijke verdoving van het perineum.
- Methylergometrine maleaat: ampullen van 0,2 mg voor IM injectie: geschikt oxytocisch middel (als tweede keuze na oxytocine) na de bevalling om hemorragieën in het post-partum te voorkomen.
- Misoprostol tabletten van 0,2 mg voor rectaal of peroraal gebruik ter behandeling van hemorragieën tijdens het post-partum.
- Fytomenadion (of vitamine K1): pediatrische ampul voor oraal gebruik bij alle pasgeborenen ter voorkoming van hemorragieën.
- Anti-Rho immunoglobuline (D) in ampul IM ter preventie van iso-immunisatie bij Rhesusnegatieve moeders.
- Cabergoline of bromocriptine in tabletten: prolactineremmer, lactatieremming.

3 – Geneesmiddelen gebruikt tijdens het post-partum

- Methylergometrine maleaat in orale druppels van 0,25 mg/ml: oxytocicum voor de baarmoederinvolutie.
- Diclofenac tabletten van 25 mg.
- Paracetamol tabletten van 500 mg.
- Orale hormonale contraceptiva op basis van zuiver progesteron: levonergestrel tabletten van 0,03 mg, en desogestrel tabletten van 0,075 mg. Deze contraceptiva mogen gebruikt worden tijdens de borstvoeding.
- Oraal, oestro-progestageen contraceptivum, gebruikt bij moeders die geen borstvoeding geven.

4 – Inhoud van de urgentietas voor de vroedvrouw die buiten het ziekenhuis werkt

- Medische zuurstof en toedieningsmateriaal (masker, ...), Mayo canule.
  - Infusen: Oplossing van natriumbicarbonaat
  - Oplossing van natriumchloride
  - Oplossing van natriumgluconaat
  - Glucoseserum van 5%
  - Glucoseserum van 30%
  - Ionische oplossingen
- Steriele kompressen, verbanden...enz.

Deze lijst is het resultaat van de vergaderingen van de gemeenschappelijke commissie van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België en de Académie royale de Médecine de Belgique van 11 en 18 juni 2009.